N^ER 150

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 14 Grudnia v. s. 1823 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Podług gazety senackiey z dnia 1 grudnia, przez Naywyższy Ukaz Jego Cesarskiey Mości, do Rządzącego Senatu, pod dniem 22 listopada, na zaświadczenie Głowno-Dowodzącego Oddzielnym Korpusem Litewskim, Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza, o odznaczającey się służbie, Zarządzający Prowiantską Kommissyą Polną Oddzielnego Korpusu Litewskiego, Radca Woyskowy *Skrebicki*, i teyże Kommissyi Urzędnicy rangi 9tey klassy *Wyszniakow* i *Hułak*, nayłaskawiey podniesieni, pierwszy do rangi 5tey klassy, a dway drudzy do klassy 8mey.

W teyże gazecie ogłoszony jest Ukaz Rządzącego Senatu, *O niepoświadczaniu żadnych umow, zawierających przedaż majątku i przeyście jego od przedawcy do nabywcy, pod trwaniem dla przedawcy zaprzeczenia*, w brzmieniu następującem: „Wedle Ukazu Jego Cesarskiey Mości Rządzący Senat, wysłuchawszy wywodu sprawy prywatney, która się zaczęła, podług rapportu Sankt-petersburskiey Izby Cywilney 2go Departamentu, który prosił o rozwiązanie, względem niedopuszczenia umowy Radcy Woyskowego Pawła *Tretjakowa*, zawieraney z urzędniczką 7mey klassy *Czaginową*, na sprzedaż majętności, będącey pod zaprzeczeniem, i podobnych temu warunkow, dla zapisania do xięgi przyznań (крѣпостная книга); Rozkazali: Rządzący Senat, po szczegółowém rozpatrzeniu okoliczności, sprawę tę składających, znayduje: 1) Naywyższym Manifestem dnia 24 listopada 1821 roku nastałym, ogłoszonym tegoż roku d. 5 grudnia, postanowiono w punktach: w 8ym, jeżeli w umowie, zawieraney na przedaż majątku, przedawca wydaje prawo na objęcie go we władanie przed przyznaniem prawa przedażnego; tedy przy samém zawarciu takiey umowy, pobierać poślinę, jakby od samego prawa przedażnego; a przy przyznawaniu, na skutek takiey umowy, prawa przedażnego, pośliny powtórnie już nie uzyskiwać. Takim sposobem postępować i przy wszelkich tranzaktach, w różnych gubernijach pod różnemi nazwaniami znajomych, za któremi wchodzą we władanie kupionego majątku, a takie tranzakta i umowy zapisywać do jedney xięgi z prawami przedażnemi. I 9tym, jeżeli po upłynieniu sześciu miesięcy od dnia przyznania takiey umowy, przedaż nie utrzyma się i umowa zostanie zniweczona, w takim przypadku wziętą, na osnowie 8go artykułu, poszlinę, po przedstawieniu do Izby Skarbowey znikczemnioney umowy, powracać temu, od kogo ona uzyskana. 2) Drugi Departament Izby Cywilney Sankt-petersburskiey, trzymając się jakoby ściśle, pomienionych dwuch punktow Naywyższego Manifestu, podawane do poświadczenia podobne umowy na majątki, które zostają pod zaprzeczeniem, ale z obowiązkiem ze strony przedawcy wydania prawa przedażnego, po oswobodzeniu w przeciągu sześciu miesięcy liczących się zaprzeczeń, dozwalał i zapisywał te umowy do xięgi przyznań. 3) Obok tego, Ukazami nastałemi w roku 1810 dnia 24 stycznia i 30 września, o przedanym przez Radczynę Stanu *Grybojedową* ze stanu ślacheckiego pannie *Awdólinównie* majątku; po zapisaniu przyznania w Izbie Cywilney Moskiewskiey, w czasie trwającego *Grybojedowey* zaprzeczenia, za pieniężne poszukiwanie obywatela *Szeremetjewa*, powszechnie przepisano: pierwszym, „przyznania zapisow na majątki, zostające pod za„przeczeniem, zupełnie zabronić, i na przyszłość ni„gdzie ich czynić nie pozwolić.“ A drugim na objaśnienie pierwszego Ukazu dodano: „nie należy „tylko przyznawać jedynie tych zapisow, podług „których majątki znaydują się pod zaprzeczeniem, „przechodząc od jednego właściciela do drugiego, „w stanie rzeczywistey przedaży lub przelewu „(передачи), równą moc z nią mającey.“ 4) Poźniey, kiedy do pomienionego Departamentu Izby Cywilney podał Radca Woyskowy *Tretjakow*, d. 8 maja 1822 roku zawartą przezeń umowę z żoną Urzędnika 7mey klassy *Czagina*, na przedaż przezeń nieruchomego swojego majątku, leżącego w powiecie Kresteckim za 30,000 rubli, na rachunek których jakoby już otrzymał 23,500 rubli; a pozostające mając odebrać za przyznaniem prawa przedażnego, które też wydać obowiązał się, po uczynionem przez Rząd zniesieniu liczących się na nim zaprzeczeń, dozwalając *Czaginowey* od dnia wydania tey umowy objąć w posiadanie majątek przedany, i gdy w tym Departamencie Izby okazało się zaprzeczeń na przedawcy *Tretjakowie* skarbowych i prywatnych poszukiwań, więcey, niż na 131,000 rubli; a z wierzycieli *Tretjakowa* Radca tytularny *Łyszczew* prosił o znikczemnienie tey *Tretjakowa z Czaginową* umowy; wtedy 2gi Departament Izby postanowił: iż na mocy pomienionych 1810 roku Ukazow, chociaż znayduje sprawiedliwém nie dopuszczać umowy *Tretjakowa* i jey podobnych, do zapisania do xięgi przyznań, i niedopuszczać nabywcom obeymować takich majątkow, na których liczą się poszukiwania w summie, przewyższającey wartość przedawanego majątku; ale do ostatecznego odmówienia *Tretjakowemu*, na osnowie pomienionego Naywyższego z dnia 24 listopada 1821 roku Ukazu, nie przystępując, prosił u Rządzącego Senatu na rozwiązanie przepisu, jak w podobnych przypadkach postępować. Rządzący zaś Senat uczynił 2mu Departamentowi Izby Cywilney Sankt-petersburskiey uwagę, iż dopuszczając pierwiey podobne umowy, jaka między *Tretjakowym* a *Czaginową* przyznana została, zapisywać do xięgi przyznań z przyjęciem poslin, punkta 8 i 9 Manifestu z dnia 24 listopada 1821 roku w przewrótney pojął myśli, i zatrzymawszy na tey ostatniey umowie, wziął za osnowę Ukazy 1810 roku, ścieśnił siebie własném swojem przewrótnem tego Manifestu poymowaniem, i zboczył od porządku przepisanego 405 punktem 6go oddziału ustawy o Gubernijach, nie oddając obecney rzeczy, sprawę tę stanowiącey, do zdania Gubernialnego Prokurora, i dla tego Rządzący Senat wytłumaczył 2mu Departamentowi Sankt-petersburskiey Izby Cywilney, iż punkta 8 i 9 Manifestu z dnia 24 listopada 1821 roku, ani słowa nie wspominając o majątkach, zostających pod zaprzeczeniami, bynaymniey nie osłabiają mocy Ukazow d. 24 stycznia i 30 września 1810 roku, i nie dozwalają przyznawać aktow, w tych Ukazach objętych, a stanowią jedynie prawidła na pobieranie i powrócenie poszlin od majątku przedawanego, żądał od tego Departamentu Izby objaśnienia: dla

czego przewrótnie wytłumaczył prawo, poświadczał na majątki, zostające pod zaprzeczeniem, takiego rodzaju akta, w poświadczeniu którém podobnych znalazł teraz zawadę, kiedy pierwiey poświadczał podobne akta; a że *Tretjakow* i *Czaginowa* w podaney do Rządzącego Senatu prośbie wyrazili, ażeby nie uważać za przeszkodę do przyznania zawieraney przez nich umowy, liczących się na majątku *Tretjakowa* zaprzeczeń, jeżeliby się okazało jakie poszukiwanie skarbowe lub prywatne, a u *Tretjakowa* innego majątku nie było, oddają i przedający się przez *Tretjakowa Czaginowey* majątek, do powszechnego postanowienia, i prosili tę ich umowę przyznać: wtedy Departament Izby, zgodziwszy tę prośbę z prawami i otrzymawszy zdanie Gubernialnego Prokurora z opinią swoją powinien był przedstawić Rządzącemu Senatowi. 5) Na skutek czego, pomieniony Departament Izby przedstawił sprawę tę do zdania Gubernialnego Prokurora, który oświadczył: ponieważ Ukazami z dnia 24 stycznia i 30 września na majątki, zostające pod zaprzeczeniem, zabroniono przyznawać tranzakta, za któremi majątek przechodzi od jednego właściciela do drugiego; następnie *Tretjakow* i *Czaginowa* proszą o to, co jest zabronione prawami, przy tem ponieważ w Ukazach tych nie ma wyjątkow czyli okoliczności, podług których prawo to traciłoby moc swoję, alboby słabiało w działaniu, przeto i umowa, czyli poświęcenie proszących, iż oni zgadzają się, za okazaniem się poszukiwania, oddać na jego zaspokojenie tenże majątek, uważanem bydź nie może; a zatym Gubernialny Prokuror był zdania: *Tretjakowemu* i *Czaginowey* na prośbę ich odmówić; a Departament Izby tłumaczy się, iż przyymował wyżey pomienione umowy, nie wchodząc w ich rozpatrywanie i o nich sądzenie, jako podług 9 punktu Manifestu, nie więcey, jak sześć miesięcy moc swoję mieć powinnych; następnie przestrzegając dobra skarbu, uzyskiwał poszlinę wieczystą, nie uważając za potrzebną przy tem swem działaniu, przed przyznaniem prawa przedażnego zabierać wiadomości o znaydujących się na przedawanym majątku zaprzeczeniach, poczytując za obowiązek przedawcy oswobodzić go przed przyznaniem prawa przedażnego, widząc, iż podobne umowy podług 9 punktu Manifestu nie są aktami wieczystemi, a poprzedniczemi umowami, które za nieprzyznaniem w terminie sześciomiesięcznym, kazano unikczemniać i poszliny powracać; przy rzeczywistem zaś przyznawaniu prawa przedażnego zamierzał, na osnowie Ukazow z dnia 24 stycznia i 30 września 1810 zabrać wiadomość o zaprzeczeniach; podawana zaś przez *Tretjakowa* i *Czaginową* umowa okazała się niezgodną z 8 punktem pomienionego Manifestu, przy tem weszła od wierzyciela *Tretjakowa, Łyszczewa*, prośba i okazało się, że *Tretjakow* ma zaprzeczenia kilka razy większe od summy, którą bierze za umową za przedający się majątek; zaczem Departament Izby mniema: na prośbę *Tretjakowa* i *Czaginowey* o utwierdzenie ich umowy odmówić, na przyszłość w zdarzeniu podobnych umow zabierać wiadomości o zaprzeczeniach, i w czasie ich trwania, jeśli przedawca, prócz przedającego się, na innym własnym majątku nie ubezpieczy; tedy każdey takiey osobie przyznania umów odmówić. Rządzący Senat, po uważnem rozważeniu tego, co się powiedziało, postanawia: na osnowie wyżey wyrażonych z dnia 24 stycznia i 30 sierpnia 1810 roku Ukazow, na prośbę *Tretjakowa* i *Czaginowey*, względem potwierdzenia umowy ich na przedawany przez pierwszego ostatniey majątek nieruchomy, zgodnie we wszystkiem ze zdaniem Prokurora Gubernialnego, odmówić, i na przyszłość żadnych umów, obeymujących przedaż majątku nieruchomego i przejście jego we władanie od przedawcy do nabywcy, w czasie trwających zaprzeczeń, dla przedawcy nie przyymować i do skutku nie przywodzić; a zatym, jeśli i na osnowie Nayważszego Manifestu z dnia 24 listopada 1821 roku, punktu 8go, podane będą podobne umowy, tedy za nieuchybny obowiązek Izby Cywilne mają zabierać wiadomości o zaprzeczeniach dla przedawcy, i jeśli się one okażą, a przedawca innego własnego majątku nie wskaże, wtedy te umowy, bez dalszego postępowania, podającym zwracać; a żeby jednostaynie potwierdzające się teraz, na mocy Ukazow z dnia 24 stycznia i 30 września 1810 roku zachowywane było, i nie pochodziło podobnego od tych Ukazow, jak w 2gim Departamencie Sankt-petersburskiey Izby Cywilney, odstąpienia, z przewrótnem pomienionego Nayważszego Manifestu punktow 8 i 9 pojęcia, przez które moc Ukazow roku 1810 zgoła się nie odmieniła; przeto 2mu Departamentowi Sankt petersburskiey Izby Cywilney zalecić przez Ukazy, a dla jednostaynego na przyszłość w podobnych zdarzeniach wykonania, również przez Ukazy dać wiedzieć wszystkim Rządom Gubernialnym, Izbom, Sądom Głównym i Jeneralnym, oraz dalszym Urzędowym mieyscom, a także Panom Ministrom, Kontrolerowi Państwa, Wojennym Jenerał Gubernatorom, Wojennym Gubernatorom zarządzającym cywilnemi sprawami, Jenerał Gubernatorom i Naczelnikom miast; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, i do Departamentow Moskiewskich Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienia. Dnia 29 września 1823 roku. (z 4go Departamentu.)

Miasto Wolne Krakow.

Na czwartem i piątem posiedzeniu seymowem, odczytano budżet dochodów i rozchodów na przyszły rok oznaczonych, tudzież rozmaite projekta do praw skarbowych.

Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, w dopełnieniu reskryptu Wielkiey Rady tegoż uniwersytetu z d. 15 listopada r. b. do Nru 920 wydanego, podaje do wiadomości i ogłasza konkurs na katedrę architektury i hydrauliki w uniwersytecie tuteyszym nowo utworzoną, z obowiązkiem dawania 8 lekcyy publicznych w tygodniu. Konkurujący o tę katedrę, winni są złożyć w kancellaryi uniwersytetu opis swojego życia, udowodniając zaświadczeniami swoje nauki i dobre obyczaje, tudzież uzyskany stopień doktora filozofii; dołączą oraz programma, według którego każdy z nich życzy sobie dawać lekcye architektury i hydrauliki. Po złożeniu takowych dowodów współ ubiegający się uwiadomieni zostaną, o dalszem postępowaniu konkursu. Roczna pensya do tey katedry przywiązana wynosi 6000 zł. pol. Termin ubiegania się o wspomnioną katedrę jest dzień 26 lutego 1824 roku.

Zastępca Rektora Uniw. Jagiellon. Girtler.
Jankowski Sekretarz Uniwersytetu.

Hiszpanija.

(z *Gazety le Conservateur Impartial.*)

Mowa JW. Jenerała *Pozzo di-Borgo*, do Króla Imci Katolickiego miana w języku francuzkim, na uroczystém wysłuchaniu, dnia 15 listopada:

Nayjaśnieyszy Panie! Jak tylko bunt powstał przeciwko prawom świętym tronu W. K. M., Cesarz, Pan mój Naymiłościwszy, w mądrości Swey przewidział całą przestrzeń nieszczęść, którą sprawcy zbrodniczey tey roboty dla Hiszpanii przygotowali. Doświadczenie nayboleśnieysze stwierdziło te sprawiedliwe przeczucia, które w tymże czasie dzieliła cała zatrwożona Europa, w miarę tego, jak czyny gwałtowności i niesprawiedliwości przywłaszczycielów władzy publiczney, niszczyły nadzieje tych, co naywięcey mieli ufności. Potrzeba zatrzymania szkodliwych skutkow stanu rzeczy, który stał się niebezpiecznym dla wszystkich, skłonił Monarchów, zebranych w Weronie, do położenia temu końca, choćby nawet trzeba było użyć mocy oręża, jeżeliby upor burzycieli spokoyności powszechney, postanowienie to uczynił koniecznym. Francyi należało pierwszą bydź w tém szlachetném przedsięwzięciu. Z chwałą ona to uskuteczniła, a W. K. Mość widzisz się powróconym swym ludom i swym sprzymierzeńcom, w zupełności prawey swey władzy; warunek niezbędny dla szczęścia Hiszpanii i bezpieczeństwa Europy. Cały świat, Nayjaśnieyszy Panie, jest w

oczekiwaniu widzieć stwierdzonemi tak sprawiedliwe nadzieje.

„Trudności, które W. K. Mość natrafić możesz w przywróceniu spokoyności w obszernych swych krajach, podwoją wartość, odniesionego zwycięztwa nad niemi. Znaydziesz, Nayjaśnieyszy Panie, środki w mądrości twych własnych postanowień, w cnotach twoich ludów, i w interessie, który zawsze W. K. Mość pewnym jesteś natchnąć w swoich sprzymierzeńców, a tak, Nayjaśnieyszy Panie, zjednasz sobie chwałę, ukończenia ostatniey z rewolucyy, stałością, która im przeszkodzi wznawiać się, i łaskawością, która je puści w niepamięć.

W tychto uczuciach, Nayjaśnieyszy Panie, CESARZ, Pan móy Naymiłościwszy, rozkazał mi złożyć W. K. Mości nayszczersze powinszowanie wypadku, który Go tak mocno i z tak wielu powodow obchodził, i polecić W. K. M. swe nadzieje, które pospołu ze swymi Sprzymierzeńcami, względem szczęśliwey przyszłości, którą mądrość twoja, Nayjaśnieyszy Panie, zgotuje dla licznych twych królestw, których los ściśle jest połączony z losem Europy."

Król Jmć odpowiedział w następnych wyrazach:

Przyymuję z naysłodszém ukontentowaniem wyrazy uczuć przyjaźni CESARZA, Monarchy WPana.

Udział, jaki JEGO CESARSKA Mość i Jego Sprzymierzeńcy mieli w przyprowadzeniu do uległości Hiszpanii, położył koniec jey nieszczęściom.

Poważam uczucia, które CESARZ, Pan WPana, okazuje dla szczęścia moich ludów. Pracuję nad wynagrodzeniem nieszczęść, których one doznały i polecam się Opatrzności Bozkiey, abym mógł otrzymać ten sam cel, wszystkich mych życzeń.

Poglądam ze szczególnem ukontentowaniem na wybor, który Monarcha WPana uczynił, przeznaczając go do wyrażenia uczuć, które ze wszech względow tak poważam.

Czytamy w *Korrespondencie Hamburskim* z *Madrytu* pod d. 25 października: *Romero Alpuente* wsiadł w *Kartagenie* na okręt, dla płynienia do Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Hrabia *Puomrostro* skazany został do *Zamory* na wygnanie, za to, iż życzył wprowadzenia dwóch izb.

Nic wcale niesłychać o zamysłach Króla naszego, tak względem przyszley administracyi krajowey, jako też ukarania licznych hersztów rewolucyi. Jenerał *Pozzo di Borgo* miewa częste obrady z Monarchą i pierwszym jego ministrem. Słychać, iż Krol Jmć uda się do *Eskuryalu*, i brata swego Infanta *Don Carlos* zostawi w *Madrycie* z rozciągłą władzą.

Hrabia *Kartageny* (jenerał *Morillo*) otrzymał żądany pasport na wyjazd do Francyi. Jenerał *Quesada* został na mieyscu jego mianowany jeneralnym kapitanem Galicyi, a że urzędu tego nie przyjął, dano go więc jenerałowi poruczników *Don Juan de Contreros*.

Dnia 28 listopada. Król Jmść, naradziwszy się uprzednio z ministrami, mianował jenerała porucznika *Sien Fuegos* jeneralnym dyrektorem artyleryi, marszałka polnego *de la Quandre*, jenerałem inżenieryi, marszałka polnego *Alemerich*, jenerałem inspektorem piechoty, jenerała porucznika *Bascourt* dowódcą *Barcellony*, a marszałka polnego *Blas-Fournas* dowódcą *Tarragony* (*K. W.*)

WŁOCHY.

Rzym dnia 17 listopada.
(z Korrespondenta Hamburskiego)

Ku końcowi tego miesiąca Oyciec ś przeniesie się do Watykanu. Ten ogromny pałac, od lat ośmiu zupełnie niezamieszkany, jak wiadomo, wzbogacony przez *Piusa* VII, okazałém muzeum, nazywającem się od jego imienia, zawiera bardzo piękne dzieła starożytney sztuki.

Kardynał *Consalvi* znowu tu jest od dnia 1 t. m. Dotąd jest on sekretarzem *Breve*, urząd, który mu *Pius* VII, mocą szczególney bulli za dożywotni przeznaczył; kardynał *Spina*, wkrótce powraca do Bologna. Kardynał *Severoli*, prodataryusz Papieża, który jego dyecezyą, *Viterbo*, zwiedził, tu się znowu znayduje.

Na dzisieyszém konsystorzu mianowano i potwierdzono, czterech arcy-biskupów, i 8 biskupów między którymi jest mianowany JW. *Gruber* arcybiskupem salzburskim.

Oyciec ś. zwiedza często pałac kwirynalski, dla udzielania 12 ubogim błogosławieństwa, którzy, według zwyczaju świętego *Grzegorza wielkiego*, codzień pokarm otrzymują.

Deputacye wielu miast złożyły J. S. swe powinszowania, z powodu wyniesienia na stolicę papiezką.

Po wielu dniach dżdżystych z wiatrem północnym, nastał mróz tak mocny, iż wszystkie stojące wody zamarzły. Lód w *Rzymie*, w pierwszych dniach listopada, należy do nadzwyczaynych zjawisk.

Czytamy w *Korrespondencie Warszawskim*: W dzień ś. *Karola* otworzono uroczyście królewski uniwersytet w *Turynie*. Jest to gmach wspaniały. Z rozkazu Monarchy zamknięto nazawsze bramę od ulicy pocztowey, i otworzono tylko drzwi poboczne, które wychodzą na ulicę menniczną.

SZWECYA.

Wniosek królewski, przesłany stanom dnia 5 października względem zapłacenia majątku prywatnego rodzinie byłey Króla Gustawa VI Adolfa, zawiera co następuje: „Prywatny majątek tey rodziny oszacowały stany roku 1809 na 681,419 talarow 13 szyl. 11 rund. szwedzkich i uchwaliły od niego co rok płacić 5 s. od 100 prowizyi, wynoszącey 30,497 talarow 45 szyl. 5 rund., i tę summę tytułem całkowitych dochodow czyli apanażów na 66,666 talarow, 32 szyll. szwedzkich powiększyły. Rodzina byłego Króla, żąda tezaz pierwotnego kapitału szacunkowego, podług kursu 60 na Hamburg; (teraz stoi na 126) a zatem 543,135 talar. 20 szyll. kursu hamburskiego, i 32,000 talarow, tey samey monety za posag i wiano byłey Królowey. Jeżeli ta summa zaraz lub ratami w 6 miesięcy wypłaconą zostanie, zrzeka się rodzina prowizyi i całkowitey summy jako i apanażow. Srodki do spłacenia tego długu od rządu przełożone, wynoszą blizko 900,000 talarow szwedzkich, od których jednak potrącić przypada 100,000 wypłaconych Danii na dług przyznany. Wniosek więc dąży do uzupełnienia części brakującey do całkowitego zapłacenia pomienionego długu.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 16 listopada.
(z Korrespondenta Warszawskiego.)

W październiku turcy schwytali na morzu 22 greków; związawszy ich, przywieźli do Smirny, potem popłynęli z nimi do Stambułu, i stanęli w porcie. Było 17 turków pilnujących tych więźniów. Dowódca ich uwiadomił zwierzchność o swojem przybyciu i natychmiach otrzymał rozkaz, aby doniósł swym jeńcom, iż nazajutrz będą ściętymi. Muzułmani pilnujący więźniów, w nadziei, iż otrzymają nagrodę, zaczęli pić zakazane nawet trunki, i tak biesiadowali bez obawy. Jeden ze związanych greków, widząc pijanych stróżów, zachęcił swych współbraci, aby nie tracąc odwagi odzyskali wolność. Mając zaś ręce związane, przegryzł postronek innego kolegi, a tym sposobem wszyscy odjęli sobie więzy, poczem uderzyli na swych stróżów, pozabijali wszystkich, pozabierali broń; wdzieli suknie zabitych turków, i natychmiast odpłynęli ku Dardanelom. W drodze napotkali fregatę turecką: lecz odważnie przemówili po turecku, i nie zostali napastowani; nakoniec spotkali korwetę grecką, zrzucili ubior turecki, i po pięciodniowey podróży przybyli do Ipsary.

Wychodząca w Smirnie gazeta pod napisem: *Dostrzegacz Wschodni*, ustanie od d. 1 stycznia r. przyszłego.

Listy z Trypolizy donoszą, iż władcy Morei, długo mamieni intrygami Teodora Negris, poznali nakoniec niebezpieczeństwa, w któreby ich niezgoda pogrążyć mogła; zrzekli się prywatney nienawiści, i gorliwie zaymują się interesami oyczyzny. Wyznaczono 6 kommissarzy, aby strzegli kassy narodowey; włożono na nich odpowiedzialność za użycie pieniędzy i obowiązek zdawania rachunków. Po takiem postanowieniu złożono wiele patryotycznych darów. Kolokotroni ofiarował 100,000 piastrów do kassy narodowey; każdy wyższy urzędnik poszedł za przykładem jego, i zebrane pieniądze posłano do Idryi na uzbrojenie 18 brygów wojennych, które mają zamknąć Patras od morza, a tym czasem Kolokotroni oblegać ją będzie od lądu. Statki te mają oraz przybydź na pomoc Missolungi, jeśliby tego potrzeba wymagała.

W Morei, podług doniesień *Dostrzegacza Wschodniego*, panuje zupełny bezrząd. Wszędzie, jak mówi, panuje między grękami niezgoda, niespokoyność, nędza, ale też dosyć otwarcie przyznaje, że turcy nie zrobili właściwie żadnych postępów na półwyspie.

Wiadomości z Kandyi brzmią pomyślnie dla Porty: albowiem, jak słychać, flota egiptska wielką część tey wyspy odbić miała. Kapudan Basza bawi wciąż na Archipelagu, i w ciągu swey wyprawy zniszczył 12 okrętów greckich. Słychać tym czasem, iż wyszły doń rozkazy ze Stambułu, podług których płynąć ma do Dardanelów.

WYSPY JOŃSKIE.

Zante dnia 15 października.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Wszystkie wieści o niezgodzie pomiędzy grekami w Peloponezie odnoszą się do intryg Teodora Negris, którego do Aten wygnano, i niejakiego Deli-Jani z Koryntu, którego na kwarantannę na Idryą wysłano. Tam ostygnie ich ambicya i niepotrzeba dla nich większey kary. Starano się także oczyścić kray z heterystów, którzy głosili ustawicznie zwycięztwa turków. Głowę Bozzarysa wysłali do Stambułu, gdy on tym czasem we 3 dni po odniesionėm zwycięztwie na poniesione rany pomiędzy swoimi towarzyszami w Missolungi umarł. Grecy stałego lądu i wysp Jońskich otworzyli składkę na wystawienie mu pomnika z kararyyskiego marmuru, i na ten cel posłano już do liworneńskiego kupca 400 cekinów. Grecy odnieśli d. 1 b. m. nad albańczykami ze Skodry pod Laspi świetne zwycięztwo, Muzułmani stracili w tym dniu i następnym 2,000 ludzi. Strata greków wynosiła do 200 mężczyzn i 50 kilka kobiet z kompanii, którą etolianki utworzyły, i które w odwadze i śmiałości nie ustępują mężczyznom. Nadto żałują grecy straty naylepszego swego dowódcy, kapitana *Harnaris Trapellus*, który z bronią w ręku poległ.

Listy z Idryi donoszą, iż ipsaryotom poszczęściło się przez palne swoje statki, zniszczyć w porcie Lesbos 4 tureckie okręty. Opanowali jednę korwetę i spodziewali się większą jeszcze zadać klęskę flocie tureckiey. Porta ująć chciała greków przez mianowanie pierwszym swoim tłumaczem *Argiropulo*, to nie miało oczekiwanego skutku.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Czytamy w *Kuryerze Warszawskim* co następuje: Uzyskawszy od wysokiey kommissyi rządowey spraw wewnętrznych i policyi pod d. 23 września r. b. wyłączny patent swobody na fabrykacyą *tektur glancowanych*, czyli *press spahne*, służących do prassowania sukna, mam zaszczyt zawiadomić handlującą publiczność, a mianowicie JJPP. fabrykantów sukna, iż takowych tektur nabyć można w moiey fabryce w naylepszym gatunku. T. A. *Baumann*, fabrykant mieszkający na *Żoliborzu* pod Nrem 1,970 przy ulicy Gwardyackiey.

W mieście *Lubieniu* obwodzie kujawskim założoną została nowa osada sukiennicza, przez sprowadzenie się tamże 12 sukienników i jednego postrzygacza.

Z obszernego doniesienia o skutkach tegorocznego połowu wielorybów koło Grönlandyi i na morskim gościńcu *Davis*, dowiadujemy się, że dotąd napełniono temi wielorybami 16,507 beczek— 1,200 beczek mniey niżeli poławiano w latach 1820 i 1821, ale 2,760 beczek więcey, niżeli w dziewięciu latach od roku 1814 do roku 1822. Tą razą mniey było rogu wielorybiego, niżeli tranu, bo wieloryb daleko teraz mnieyszy, aniżeli kiedy zapamiętać można. Cena rogu wielorybiego, była od 160 do 170 funtów.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora. Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 150.

Wilno dnia 14 Grudnia v. s. 1823 Roku.

Ogłoszenie Licytacyi na dwodziestopięcioletnią dzierżawę Młynu.

i Rząd Imperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu podaje do wiadomości publiczney, że młyn w mieście Wilnie, po królewski zwany, do tegoż uniwersytetu należący, za potwierdzeniem wyższey zwierzchności przez pubiczną licytacyą wypuszczać się będzie w dwódziestopięcioletnią arendowną dzierżawę od dnia 18 lutego przyszłego 1824 roku poczynać się mającą.

Intrata z młynu w latach ostatecznych dzierżawy czyniła rocznego dochodu rub. sr. 2550, z którego potrącało się coroczne dla dzierżawcy po 180 górą rubli za wolne w tym młynie mełcie dla klasztorow wileńskich XX. Bernardynów i PP. Bernardynek ś. Michalskich.

Na pewność dotrzymania warunków kontraktu dzierżawnego, licytant okazać, a utrzymujący się po odbytey licytacyi przy dzierżawie młynu, złożyć obowiązany będzie ewikcyą, której wartość ma być odpowiednią summie trzechletniey intraty. Ewikcya składać się ma z majątku ziemnego lub murowanego domu w mieście Wilnie przez właściwy urząd ocenionego, o swobodności przez Sąd Gł. 2go Departamentu poświadczonych.

Licytacya odbywać się będzie w mieyscu posiedzeń Rządu Uniwersytetu, termina na targi są pierwszy w d. 17, drugi w d. 21, trzeci zaś i ostateczny w d. 28 stycznia roku przyszłego 1824 o godzinie 4tey po południu.

Życzący tym sposobem otrzymać dzierżawę pomienionego młynu, dla poinformowania się o warunkach do kontraktu dzierżawnego, zechcą się udać do Kancellaryi Rządu Uniwersytetu, wydziału administracyi ogólnego funduszu edukacyynego i dóbr beneficyalnych Uniwersyteckich, gdzie w dniu każdym zrana od godziny 8 do 12 i po południu od godziny 3 do 7 mogą mieć sobie kommunikowane do przeyrzenia rzeczone warunki.

Za Sekretarza Józef Okołów.

Ogłoszenie.

1. Oświadczenie imieniem W. JPana Dominika Szklennika Adwokata Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego czyni się w rzeczy następney: W. Jakób Marcinkiewicz powierzył żałującemu swóy interes w Sądzie Głównym Litewsko Wileńskim 2go Departamentu Wremiennego, i część do niego papierów wręczył, z JWW. Sukcessorami Michała Ogińskiego i JW. Brzostowskiey; ten interes już na dekrecie kopii z spraw i komportacyi został oparty, lecz teraz daje się słyszeć żałującemu, że W. Marcinkiewicz żyć przestał; jakich zaś po sobie zostawił sukcessorów niewiadomo, aby przeto ciż sukcessorowie wiedzieli o wiedzionym processie, a ztąd aby, czy to dla poparcia onego, czy też dla przyjęcia papierow raczyli się do żałującego zgłosić, ninieysze czyniąc oświadczenie, one i do Gazet Kuryera Litewskiego podaję. Dat roku 1823 9bra 15 dnia. Dominik Szklennik Sądu Głów. Adw.

Roku 1823 9bra 27 dnia. Stawając obecnie u Sądu Adwokat Julian Kałaus' takowe oświadczenie do Akt podał. Jan Rossochacki Sądu Głów. Depart. Wrem. Prezyd. i Kawaler. Justyn Biesiekierski Assesor Sądu Głów. Wileń. Józef Puzyna Głów. Sądu Gubernii Wileń. Asses. Teodor Wańkowicz Sądu Głów. Wrem. Assesor. Sekretarz Wacław Klukowski.

---

1. Excerpt Oświadczenia z protokułu potocznego Kancelaryi Miasta Wilna w dacie poniżey wyrażającey się zapisanego i teyże daty stronie potrzebujący urzędownie jest wydan.

Roku 1823 miesiąca decembra 5 dnia. Przed Aktami Miasta Wilna stawając obecnie starozakonny Arya Szymel Abramowicz poniższe oświadczenie wpisać do protokulu podał w słowach: Oświadczenie imieniem staroz. Aryi Szymela Abramowicza Jajesa Obyw. Wileńskiego zanosi się oto: iż co żałcy mając różne rachunki z Underoficerem Mikołajem Iwanem Szczotczykiem, wydał w roku przeszłym 1822 decembra 1 dnia temuż Szczotczykowi wexel na rubli assy. 1500, doliczywszy do takowey summy r. assyg. 150 z terminem opłaty ratówkami co miesiąc po r. ass. 125 akonto kapitału, żałcy niechcąc wchodzić w procedera z obżałnym Szczotczykiem, jak nayakuratniey każdego miesiąca od 1 decembra 1822 do dnia 1 9bra idącego r. po rubli ass. 125 aconto kapitału i udzielnie procent od całey summy rubli ass. 7 i pół opłacał, na co tenże Szczotczyk własnorącznie żałcego zakwietował, jednak nieszczęściem żałcy takowe kwity zgubił i wraz o takowey zgubie do Główney Policyi Mieyskiey Wileń. objawił, na dniu 1 xbra idącego mca, gdy żałcy przybył do Szczotczyka dla rozliczenia się o restancyą summy za pomienionym wexlem, jakby należną, tenże Szczotczyk unikając od żałgo rozrachunek z żałmi uczynić niechciał, zapobiegając zatem ażeby żałujący niebył przez kogokolwiek za takowym wexlem, niemal całkiem uspokojonym, do powtórney opłaty prożekwowanym, ninieysze oświadczenie w Aktach publicznych zapisuję (w protokule podpis takowy). Arya Szymel Abramowicz Jajes kołkami ooo. Correctum Ignacy Misiewicz Regent Miasta Wilna.

Takowe oświadczenie jako w Akta Magistratu Wileń. zamieszczone, że do druku przez Redakcyą przyjęte bydź może, świadczy Sądow. Magistr. Wileń. Prezydujący Bur. M. W. Wincenty Malinowski.

Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey gubernii w mieście Kownie bez pasportu Marek Teodora syn Dobudowski odpowiadający na examinie, że od urodzenia ma lat 36, rodem z mińskiey gubernii wileyskiego powiatu, wsi Pliszczewicz z poddanych obywatela Zielenkowskiego, gdzie jakoby ma braci Stefana i Andrzeja, mieszkających w własnym domu i tam w rewizyi zapisany, dla nieokazania do potwierdzenia tego dowodow; na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 29 augusta 1807 roku; podług rezolucyi Rządu pod d. 26 julii 1823 r. wydaney, uznany włoczęgą, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiey Mości rozkazu, pod dniem 23 februaryi 1823 roku danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posielenie odesłany dnia 28 julii; podług urządze-

nią w ustawie o zsyłkowych, do Tobolskiego Prykazu zsyłkowych; o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadamiają się, właściciel tego włoczęgi, albo gromada, do którey on należy. Przymioty pomienionego włoczęgi: wzrostu 2 arsz. $3\frac{1}{4}$ wiersz., twarzy okrągłey, pełney, włosow na głowie i wąsach światłoszarych, brodę goli, oczu błękitnych, nosa miernego.

Od tegoż Rządu ogłasza się, iż przysłany do kowieńskiego Policmeystra z Królestwa Polskiego bez pasportu Jan Grabowski powiadający na examinie, że od urodzenia ma lat 20, rodem z białostockiego obwodu, ze wsi Rożawy Stok nazywającey się, zkąd jakoby w 1813 roku oddalił się, dla nieokazania do potwierdzenia tego dowodow; na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod d. 29 augusta 1807 r.; podług rezolucyi Rządu pod dniem 25 julii 1823 wydaney, uznany włoczęgą, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiey Mości rozkazu, pod dniem 23 februaryi 1823 r. danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posielenie odesłany dnia 28 tegoż julii, podług urządzenia w ustawie o zsyłkowych, do Tobolskiego Prykazu zsyłkowych; o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadamiają się właściciel tego włoczęgi, albo gromada, do którey on należy. Przymioty pomienionego włoczęgi: wzrostu 2 arsz. $4\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy podługowatey suchey, włosow na głowie ciemnych, brody jeszcze nie goli, oczu karych, nosa podługowatego. Dnia 27 9bra 1823 r.

Assesor i Kawaler Nowicki.
Sekretarz i Kawaler Kleyst.

2. *Niżey podpisany ma zaszczyt donieść Szanowney Publiczności, że dnia 19 tego miesiąca grudnia zamierza dać w Wilnie Koncert na Fortepiano, którego rozkład i mieysce poźnieyszym afiszem ogłoszony będzie. Pokładając nadzieję, że takowy Koncert łaskawie przyjęty zostanie, poleca się szczególnym względom Szanowney Publiczności. J. Renner.*
Cena Biletu rubel srebrem jeden.

Koncert.

Pani Kozłowska, Instytutorka pensyi żeńskiey ze swemi uczennicami, wyda wieczór muzykalny na zysk Domu Ubogich Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności, dnia 16 grudnia b. r. w Sali Ratuszowey.

2. Niżey podpisany ma w swoim domu pod N. 264 w lokacyi dwie duże podróżne zimowe Budy skurą pokryte do sprzedania, kto sobie życzy one kupić w umowę weyść może z onym. Xawery Budkiewicz.

Oświadczenie.

2 Oświadczenie imieniem niżey podpisanego zapisuje się w rzeczy oto: za prawem wieczysto cesyinym przez W. Antoniego Rosena Szambelana dworu pol. w r. 1822 februar. 24 dnia wydanym et eorundem 25 na Sądzie Ziemskim Wilkomierskim przyznanym; oświadczający się został dziedzicem majętności Gaczan w ptcie Wilkomier. w parafii Jużyńskiey położoney, na pewność zaś ewikcyi mogących odkryć się jakichkolwiek nad tabellą zajętych pretensorow, część kapitału W. Antoni Rosen w ręku oświadczającego się na lat 3 zalokował, dopiero kiedy dotąd jeszcze żadnego oświadczający się dopominku od nikogo nie doświadczył, kiedy podług prawa Statutu Litew. artykułu 10 z R. 7 dawność trzyletnia nabywcę od pretensorow osłania dla uznaney zatem dogodności, oświadczający się uprasza wszystkich mogących mieć jakie stosunki i pretensye do majątku wyż wyrażonego Gaczan, aby dla okazania pretensyów, i układu z dowodami sobie posługującymi, niezawodnie do miasta powiatowego Widż w powiecie brasławskim położonego w roku 1824, aprila 23 d. do Kancelaryi Ziemskiey przybyli, potym zaś termine, gdy oświadczający się niedostrzeże nowych nad tabelę do Gaczan pretensorow; nie obojętnie kapitał ewikcyiny w terminie powrócić W. Szambelanowi Rosenowi zostanie obowiązany, a Gaczany podług prawa za swobodne uważać będzie, w tem przeto celu zanosząc w Sądzie Gł. Wileń. 2go Depart. to oświadczenie one przez Kuryera Litewskiego awizować postanawia. Datt roku 1823 miesiąca 9bra 30 dnia.

Kazimierz Rosen b. Podkom. Brasławski.

Roku 1823 mca decembra 5 dnia w Departamencie 2gim Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego stawając, obecnie adwokat tegoż Sądu Antoni Mokrzecki takowe oświadczenie imieniem b. Podkomorzego Brasław. Kazimierza Rosena pisane i podpisane do akt podał.

Szymon Zawisza Prezydent.
Wincenty Rogalski Sowietnik i Kawaler.
Fabian Swiątecki Assesor.
Stanisław Paszkiewicz Assesor Gł. Sądu.
Sekretarz Tytularny Dobrzański.

Takowe oświadczenie dozwala się pomieścić w Gazecie Kur. Lit. Swiątecki Assesor.

Ogłoszenie.

2. Po zeyściu z tego świata kupca wileńskiego szlachcica Jerzego Kozłowskiego, Opieka Szlachecka Ptu Wileńskiego, czyniąc zgodnie z prawami rozporządzenie w celu zabezpieczenia funduszu przypadającego na nieletnich jego dzieci, oraz dalszych pretensyy, postanowiła: wszelki majątek po kupcu Kozłowskim pozostały, przez publiczną licytacyą przedać: do wykonania czego, będąc jako Członek Opieki Szlacheckiey przeznaczony, zawiadamiam ninieyszem: że w domu JW. Chorążego Abramowicza, od dnia 20 teraźnieyszego miesiąca, odbywać się będzie ciągle po południu od godziny 2giey publiczna wyprzedaż ruchomości, meblow i wszelkich artykułow, jakie zaymować może sklep korzenny, po zeszłym Kozłowskim pozostały, w tymże domie lokacyą mający. Roku 1823 grudnia 12 dnia.

Takowe ogłoszenie przezemnie podane Redakcya w Gazecie Kuryera Litewskiego umieści. Joachim Czyż Sędzia Ziem. Ptu Wileń.

Sądy Exdywizorskie.

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski massy funduszu WW. Lipskich w skutek Remissy Sądu Ziem. Wilkom. w roku 1817 marca 10 dnia nastałey, w Mieście Wilkomierzu sądzący się, że dnia 21 xbra roku teraznieyszego 1823 dekret promulgowany będzie, wszystkie do tego konkursu interessowane strony przez niniejszą trzykrotną w Kuryerze Litewskim awizacyą zawiadamia. Dat roku 1823 grudnia 12 dnia. Leopold Komorowski Ziem. Wilkomirski i Exdywiz. Sędzia.

Rejent Felix Stankiewicz.